

عنوان مقاله:

بنجیدن مصدری کهن و متروک در شاهنامه

محل انتشار:

پژوهشنامه ادب حماسی، دوره 15، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

سجاد آیدنلو - عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور اورمیه

خلاصه مقاله:

بنجیدن مصدری کهن و متروک در شاهنامه سجاد آیدنلو* دانش‌یار دانش‌گاه پیام نور، مرکز اورمیه، ایران. تاریخ دریافت: ۱۴/۱۲/۱۳۹۷
تاریخ پذیرش: ۶/۶/۱۳۹۸ چکیده در داستان بهرام گور و لنبک آبکش پس از این‌که لنبک به پذیرایی از بهرام می‌ایستد بیتی است که بر اساس آن: برید آن‌که لنبک بدو داد شاه بنجید/ ببخشید/ بیچید/ بخندید و بنهاد بر پیش‌گاه با توجه به ضبط نسخه‌های شاهنامه و یکی‌دو قرینه دیگر، احتمالاً صورت درست فعل مصراع دوم «بنجید» است. این فعل از مصدر «بنجیدن» به معنای «تقسیم کردن، بریدن و خرد کردن» است و ماده مضارعی که برای ساختن این مصدر جعلی/ ثانوی به کار رفته است، شاید ماده مضارع دوم مصدر «بختن» پهلوی باشد. با این احتمال «بنج» از ریشه *baj- به معنای «تقسیم کردن و بخشش» است و معنی بیت با تصحیح قیاسی «بنجید» چنین خواهد بود: بهرام غذایی را که لنبک به او داد به دو یا چند بخش تقسیم کرد و روی میز نهاد. * . loo@gmail.com

کلمات کلیدی:

کلیدواژه‌ها: بنجیدن، ریشه‌شناسی، دستور تاریخی، تصحیح قیاسی، شاهنامه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1541681>

